

Planlegging kan gi sterkere næringsliv

Næringslivet er hver dag i endring. Lokalt og internasjonalt ser vi over tid store svingninger i hvem som er ledende innen handel, industri og servicenæringer. Den gangen bil og tog overtok for båt, endret bosetningen og næringsmønstret seg dramatisk i Norge. Da norske lønninger ble høye, forsvant mye av industrien til lavkostland. Utviklingen av det norske utdanningssystemet har endret næringsstrukturen radikalt. Og oljen har snudd opp ned på det meste. En strategisk næringsplan handler om hvordan vår region forbereder seg på endringer vi ikke kjenner, men som vi vet kommer.

Det er mange faktorer som avgjør om næringslivet i en region vokser eller svekkes. Noen av disse har regionen liten kontroll på, som for eksempel kronkurs og renten i USA. Andre faktorer er det imidlertid vi som helt eller delvis kontrollerer. Eksempler på dette er utbygging av veier og tilrettelegging av næringsareal. Når elleve kommuner i Trondheimsregionen lager en felles strategisk næringsplan, er det i erkjennelse av at vi i fellesskap kan påvirke retningen på næringsutviklingen i regionen i positiv retning. Gjør vi ingenting, risikerer vi at ting går i gal retning.

Det er en klar sammenheng mellom ressursene som skapes i næringslivet og velferden som offentlig sektor yter til innbyggerne. Derfor er næringsutvikling viktig og fortjener sterkere fokus. For å sikre en sterk velferdsstat også om tjue år, må vi satse på næringsutvikling i dag. Næringsforeningene i de elleve kommunene har gjennom samarbeidet i Næringsalliansen for Trondheimsregionen laget et forslag til mål og strategier for næringsutvikling i Trondheimsregionen. Disse er nå til behandling i samarbeidsorganet *Trondheimsregionen*, i Sør-Trøndelag fylkeskommune og i kommunestyrene.

Forslaget til strategisk næringsplan har et overordnet mål som ved første øyekast ser beskjedent ut, men som i innhold er meget ambisiøst. Målet er at Trondheimsregionens verdiskaping (målt i brutto nasjonalprodukt, BNP) i 2020 skal tilsvare vår andel av befolkningen. Mens vi står for seks prosent av befolkningen, har vi fem prosent av verdiskapingen. Hadde verdiskapingen også vært seks prosent, hadde den vært 17 milliarder høyere hvert år.

For å nå det overordnede målet er det satt opp seks mål med tilhørende strategier og tiltak. Det første målet tar utgangspunkt i det som planen har pekt på er regionens største fortrinn, nemlig utdannings- og forskningsmiljøene. Målet sier at Trondheimsregionen skal være best på å utvikle og starte bedrifter basert på forsknings- og utviklingsmiljøene og utdanningsinstitusjonene. For å nå målet, peker planen på åtte strategier, som blant annet at Trondheimsregionen skal være det stedet hvor flest ansatte ved høyskole og universitet starter egne bedrifter, og at regionen skal bidra til etablering av Nordens beste økonomi- og ledelsesutdanning innen kommersialisering.

Mål nummer to er at regionen skal være best på samarbeid mellom næringsliv, forsknings- og utdanningsmiljø, samt offentlige myndigheter. Dette målet inneholder også et forslag til organisering av oppfølgingen av planen. Det foreslås en nettverksorganisasjon. Ikke i tillegg til hva som finnes i dag, men som erstatning for flere.

Det tredje målet er at Trondheimsregionen skal ha de mest næringsfremmende politikerne i Norge. Dette dreier seg om å få næring opp og frem på den politiske dagsorden. Hvis vi er enige om at

næringslivet er viktig for velferden, må verdiskaping ha sin rettmessige andel av fokus hos politikerne.

Det fjerde målet handler om hvordan vi skal fjerne hindringer for næringsutvikling. Trondheimsregionen skal være det området i Norge hvor det er lettest å utvikle og starte en bedrift. Målet inneholder ti strategier, som for eksempel omhandler næringsareal, samferdselspolitikk, strømpris og saksbehandlingstid.

Strategiene under mål nummer fem skisserer hvordan regionen skal utpeke og utvikle 1-3 kunnskapsnav. Et kunnskapsnav er et område hvor vi blant annet er internasjonalt ledende på forskning, og samtidig har et internasjonalt sterkt næringsliv. Å velge et kunnskapsnav betyr at næringsområdet får økt fokus når det gjelder forskning, utdanning, innovasjon og kommersialisering.

En stor nasjonal spørreundersøkelse utpeker Trondheimsregionen som den mest attraktive storbyregionen i Norge. Mål nummer seks omhandler hvordan vi skal beholde denne posisjonen. De ni strategiene på dette punktet handler blant annet om hvordan vi skal få utenlandsk kompetanse til å bli i regionen, utvikling av studiebyen Trondheim, og utvidelse av pendlerregionen ved hjelp av bedre samferdsel.

Det er tre forutsetninger for at forslaget til strategi blir en suksess. For det første må det lages en nettverksorganisasjon hvor de ulike partene som må samarbeide for å realisere planen møtes på strategisk nivå. Det vil si representanter for det politiske organet *Trondheimsregionen*, virkemiddelapparatet, forsknings og utdanningsmiljøene, samt næringslivet. Nettverket ansetter i fellesskap en prosjektdriver som koordinerer oppfølgingen.

For det andre må partene ha en felles forståelse av hva som skaper næringsutvikling. Utkastet til plan skisserer femten områder som alle bør ha felles forståelse av. Vi tror at en viktig årsak til manglende samarbeid tidligere har handlet om at man ikke har etablert en slik forståelse. Den tredje forutsetningen er å sette av nok ressurser til oppfølgingen. Den nøyaktige summen er ikke så viktig nå, men det må være nok til å sikre prosjektdriver og gjennomføre prosjekter.

Forslaget til mål og strategier skal som nevnt nå behandles i kommunestyrene. Et av de oppgitte suksesskriteriene for strategien er at kommunestyrene slutter seg til planen med entusiasme. Vi ser frem til en spennende debatt som sikrer en solid samarbeidsplattform for handling.

For Trondheimsregionen:

Terje Bremnes Granmo, Ordfører i Malvik

og

Milian Myraunet, Fylkesrådmann

For Næringsalliansen

Berit Rian, Administrerende direktør i Næringsforeningen i Trondheim